

IV Akkuasetuswebinaarissa esitetyt kysymykset ja vastaukset

4.12.2024

Vastaukset on laadittu yhteistyössä Ympäristöministeriön, Pirkanmaan Ely-keskuksen ja Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) kanssa. Vastaukset on laadittu joulukuussa 2024 ja ne kuvaavat sen hetkistä tilannetta. Vastaukset eivät ole sellaisenaan oikeudellisesti sitovia. Lähestymistapa voi vielä muuttua, kun täsmentävää lainsäädäntöä (esim. delegoituja asetuksia) annetaan. Euroopan unionin tuomioistuimella on yksinomainen toimivalta tulkita EU:n lainsäädäntöä sitovasti.

- **"Saatettu markkinoille tai otettu käyttöön". Mitä tämä käytännössä tarkoittaa? kuluttajien käytössä, tuotu maahan, vai jotain muuta?**
  - *Markkinavalvonnan näkökulmasta: Markkinoille saattamisella tarkoitetaan akun tai pariston asettamista ensimmäistä kertaa saataville unionin markkinoilla. Asettamisella saataville markkinoilla tarkoitetaan akun tai pariston toimittamista unionin markkinoille liiketoiminnan yhteydessä jakelua tai käyttöä varten joko maksua vastaan tai maksutta. Tuote saatetaan markkinoille lähtökohtaisesti kerran. Kun tuote vaihtaa omistajaa jakeluketjussa, ei ole kyse markkinoille saattamisesta. Markkinoille saattaminen on tuotekohtaista, ei tuotemallikohtaista.*
  - *Akkuasetus määrittelee käyttöönoton seuraavasti: käyttöönotolla tarkoitetaan akun tai pariston ensimmäistä käyttöä käyttötarkoitukseensa unionissa, kun akkua tai paristoa ei ole saatettu markkinoille aikaisemmin*
- **Miten tietojen julkiseksi saattaminen toimii käytännössä? Onko kansallinen tai EU:n tasoinen tietojärjestelmä johon data tallennetaan? Vai onko esim. tuottajayhteisön palvelu? Vai onko jokaisen markkinoille tuojan järjestettävä oma palvelu tiedon saattamiseksi saataville?**
  - *Komissio tulee antamaan täytäntöönpanosäädöksen tältä osin (art ikla 77 kohta 9).*
- **Kuka tämän akkupassin tekee tuotteelle? Valmistaja? Maahantuojaja? Maahantuojaja voi siis vaatia tätä valmistajalta?**
  - *Akkuasetuksen mukaan akkupassista vastaa talouden toimija. Talouden toimijalla tarkoitetaan valmistajaa, valtuutettua edustajaa, maahantuojaa, jakelijaa tai jakelupalvelujen tarjoajaa tai mitä tahansa muuta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolla on akkujen tai paristojen valmistamiseen, uudelleenkäytön valmistelemiseen, käyttötarkoituksen muuttamisen*

valmistelemiseen, käyttötarkoituksen muuttamiseen tai uudelleenvalmistamiseen, markkinoilla saataville asettamiseen tai markkinoille saattamiseen, mukaan lukien verkossa, tai akkujen käyttöönottoon liittyviä velvoitteita akkuasetuksen mukaisesti.

- Akkupassin laatija lienee yleisimmin valmistaja, mutta tämä voi olla myös joku muu akun toimitusketjun toimija. Jossain tapauksissa tämä saattaa vaatia sopimista yritysten välillä.
  - EU:n tuotesääntelyn peruserä on, että tuotteen toimitusketjun kaikki jäsenet tekevät aktiivisesti toimenpiteitä, että EU:n markkinoille saatettavat tuotteet ovat EU:n lainsäädännön mukaisia. Jos valmistaja ei ole huolehtinut velvoitteistaan, vastuu tuotteesta on loppukädessä sen myyjällä tai käyttöönottajalla.
- **Kun puhutaan teollisuusakusta, jonka kapasiteetti on yli 2kWh, niin onko tämä kapasiteetti määritelty yksittäiselle akulle vai koko akuston kapasiteetille? Tämä perinteisten lyijyakkujen paikallisakkujen näkökulmasta kysyttynä**
    - Riippuu tapauskohtaisesta tulkinnasta.
    - Akkuasetuksen mukaan
      - 'akulla' tai 'paristolla' tarkoitetaan sähköenergiaa toimittavaa laitetta, jossa kemiallista energiaa muunnetaan suoraan sähköenergiaksi, joka varastoi sisäisesti tai ulkoisesti ja joka muodostuu yhdestä tai useammasta ei-ladattavasta tai ladattavasta akku- tai paristokennosta, akku- tai paristomoduulista tai akku- tai paristoyksiköstä, ja niihin kuuluvat akut ja paristot, jotka on valmisteltu uudelleenkäyttöön tai käyttötarkoituksen muuttamiseen tai joiden käyttötarkoitus on muutettu tai jotka on uudelleenvalmistettu;
      - 'teollisuusakulla' tarkoitetaan akkua tai paristoa, joka on erityisesti suunniteltu teollisuuskäyttöön, joka on tarkoitettu teollisuuskäyttöön sen jälkeen, kun se on valmisteltu käyttötarkoituksen muuttamiseen tai kun sen käyttötarkoitus on muutettu, tai mitä tahansa muuta yli 5 kg painavaa akkua tai paristoa, ja joka ei ole sähköajoneuvon ajovoima-akku, kevyen liikumisvälineen akku tai ajoneuvoakku.
      - 'kiinteällä akkupohjaisella energiavarastojärjestelmällä' tarkoitetaan sisäisesti varastoivaa teollisuusakkua, joka on erityisesti suunniteltu sähköenergian varastointiin ja toimittamiseen verkosta ja verkkoon tai sähköenergian varastointiin ja toimittamiseen loppukäyttäjille, riippumatta siitä, missä akkua käytetään ja kuka sitä käyttää.

- **Akut markkinoille saattavan talouden toimijan: Onko tämä maahantuoja vai valmistaja? Esim. onko tukkuri markkinoille saattava vai akkua kuluttajalle myyvä vähittäiskaupan alan toimija?**
  - *Talouden toimijalla tarkoitetaan valmistajaa, valtuutettua edustajaa, maahantuojaa, jakelijaa tai jakelupalvelujen tarjoajaa tai mitä tahansa muuta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolla on akkujen tai paristojen valmistamiseen, uudelleenikäytön valmistelemiseen, käyttötarkoituksen muuttamisen valmistelemiseen, käyttötarkoituksen muuttamiseen tai uudelleenvalmistamiseen, markkinoilla saataville asettamiseen tai markkinoille saattamiseen, mukaan lukien verkossa, tai akkujen käyttöönottoon liittyviä velvoitteita akkuasetuksen mukaisesti.*
  - *Markkinavalvonnan näkökulmasta riippuu tapauksesta, kuka on akun markkinoille saattava talouden toimija. Se voi olla valmistaja, jos tuote valmistetaan EU:ssa tai maahantuoja (toimija, joka saattaa akun markkinoille EU-alueella ensimmäistä kertaa).*
- **Akkupassi > vastuu siirtyy tuottajalle tai tuottajayhteisölle > mitä se tarkoittaa käytännössä**
  - *Kaikki jäteakut ja -paristot ovat laajennetun tuottajavastuun piirissä eli tuottajien omaisuutta. Kun akku on jätettä, se luovutetaan tuottajien järjestämään keräykseen, jossa sen akkupassiin merkitään, että kyseessä oleva akku on jätettä. Tuottajille päätyneet jäteakut voidaan myös valmistella uudelleenikäyttöön ja silloin vastuu akkupassista siirtyy tälle talouden toimijalle (Artikla 77 kohta 7). Akkupassi lakkaa olemasta, kun akku on kierrätetty.*
- **Miten tätä tulkitaan B2B tilanteessa, eli akkuja ei päädy kuluttajakäyttöön, vaan ainoastaan akut tuodaan maahan omaan laitokseen ja lähetetään sisäisesti takaisin EU:n sisällä toiseen maahan takaisin? Lisään edelliseen tarkennukseksi, eli kyse on teollisuusakuista**
  - *Akkupassivelvoite koskee myös B2B-tuotteita. Kuten artiklassa 77 todetaan, niin jokaisesta markkinoille saatetusta tai käyttöön otetusta kevyen liikumisvälineen akusta, teollisuusakusta, jonka kapasiteetti on yli 2 kWh, ja sähköajoneuvojen ajovoima-akusta on 18 päivästä helmikuuta 2027 alkaen oltava käytössä sähköinen tietue, jäljempänä 'akkupassi'.*
- **Olisiko mahdollista myös jakaa se linkki, jota kautta voi antaa palautetta valmistelijoille? Meni valitettavasti ohi.**
  - [Digital product passport – rules for service providers](#)

- **Kuljetusmääräykset ja akkupassi, korvaako akkupassi tietoineen akun valmistajalle asetetun YK:n käsikirjan 'Manual of Tests and Criteria', osan III kohdan 38.3 alakohdassa 38.3.5 tarkoitetun koeselostuksen saataville asettamisen vaateen?**
  - Akkuasetuksen ja sen resitaalien perusteella ei korvaa, koska kyseistä käsikirjaa ei ole mainittu akkuasetuksessa.
- **Miten esim. mittalaitteet joissa on akku mukana, jos mittalaitteet ostetaan Euroopasta, niin tuleeko jatkossa laitteen mukana akkupassi?**
  - Mittalaitteissa lienee kannettava akku, jotka eivät ole akkupassivaatimuksen piirissä.
  - Akkupassivaatimus koskee kevyiden liikkumisvälineiden akkuja, teollisuusakkuja, joiden kapasiteetti on yli 2 kWh ja sähköajoneuvojen ajovoima-akkuja.
  - Akkuasetuksen artiklan 13 mukaisesti kaikki akut ja paristot on merkittävä QR-koodilla 18.2.2027 lähtien. Vaatimukset, mitä tietoja QR-koodin takaa pitää löytyä, vaihtelevat akkutyypeittäin.
- **Sisältyykö akunhallintajärjestelmä noihin johonkin. Itse ajattelen että akunhallintajärjestelmä olisi oma kohtansa, koska se on keskeinen turvallisuustekijä**
  - Tietoja akunhallintajärjestelmästä tulee antaa akkupassissa.
  - Kiinteiden akkupohjaisten energiavarastojärjestelmien, kevyiden liikkumisvälineiden akkujen ja sähköajoneuvojen ajovoima-akkujen akunhallintajärjestelmästä säädetään akkuasetuksen artiklassa 14 ja vaatimuksia tarkennetaan mm. liitteessä VII.
- **Esim. isoissa teollisuusliijyakuissa ei ole järjestelmää, joka tallentaisi tietoa käytöstä, latausten määrää yms. Jäävätkö nämä tiedot sitten vain pois akkupassista ko. tuotteiden osalta?**
  - Kysymykseen ei voida näillä tiedoin vastata. Kiinteiden akkupohjaisten energiavarastojärjestelmien, kevyiden liikkumisvälineiden akkujen ja sähköajoneuvojen ajovoima-akkujen akunhallintajärjestelmästä säädetään akkuasetuksen artiklassa 14 ja vaatimuksia tarkennetaan mm. liitteessä VII.
  - Kiinteiden akkupohjaisten energiavarastojärjestelmien, kevyiden liikkumisvälineiden akkujen ja sähköajoneuvojen ajovoima-akkujen akunhallintajärjestelmän on 18 päivästä elokuuta 2024 alkaen sisällettävä ajantasaiset tiedot muuttujista akkujen toimintakunnon ja odotetun käyttöiän määrittämiseksi siten kuin liitteessä VII esitetään.

- **Lohkoketjun Akkupassi tiedot täydentyvät ajan kuluessa > tämä ilmeisesti lohkoketjussa lisättävissä?**
  - Lohkoketjussa toimijat voivat yhdessä tuottaa ja ylläpitää tietokantoja hajautetusti.
- **Kiitos hyvästä seminaarista. Kyselin tuossa aiemmin siitä, miten tämä koskettaa toimijoita, jotka eivät saata akkuja kuluttajille, vaan kierrättää EUn sisällä B2B tyyppisesti teollisuusakkuja. Info tästä olisi omalle toimialalleni arvokasta. Löytyisikö tästä lisätietoa jostain?**
  - Kuten artiklassa 77 todetaan, niin jokaisesta markkinoille saatetusta tai käyttöön otetusta kevyen liikkumisvälineen akusta, teollisuusakusta, jonka kapasiteetti on yli 2 kWh, ja sähköajoneuvojen ajovoima-akusta on 18 päivästä helmikuuta 2027 alkaen oltava käytössä sähköinen tietue, jäljempänä 'akkupassi'.
  - Markkinoille saattamisen käsite ei koske vain B2C -toimintaa, vaan myös B2B-toimintaa.